

Aluevaltuusto 27.05.2025

Kansalliskielilautakunnan selvityksen ja aluehallituksen lausunnon tiedoksi merkitseminen koskien vuoden 2024 kielellisten oikeuksien toteutumista ja kielivähemmistöjen palvelujen kehittämistä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi:

1. aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta vuodelta 2024 antaa aihetta:

Kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen kehittämiskokonaisuudet

1. Palvelun saatavuus ruotsiksi
 - tulevan toimintavuoden aikana kiinnitetään huomiota siihen, miten ruotsinkielisten koulupsykologipalveluiden saatavuutta saadaan vahvistettua
2. Ruotsinkielisen henkilöstön saatavuus:
 - rekrytointi
 - kielitaidot
 - henkilöstökoulutus
 - kieli-ilmapiiiri
3. Ruotsinkielisen materiaalin saatavuus

ja

2. kansalliskielilautakunnan antaman selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2024 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 1 Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2024

Oheismateriaali

- Kansalliskieliohjelman seuranta

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 31.03.2025 § 77

§ 77

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan 12.3.2025 § 12 antaman vuoden 2024 vuosikertomuksen palveluiden järjestämisestä vähemmistökielellä sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2024 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen,

2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta vuodelta 2024 antaa aihetta:

Kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen kehittämiskokonaisuudet

1. Palvelun saatavuus ruotsiksi
2. Ruotsinkielisen henkilöstön saatavuus:
 - rekrytointi
 - kielitaidot
 - henkilöstökoulutus
 - kieli-ilmapiiiri
3. Ruotsinkielisen materiaalin saatavuus ja

3. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan antaman selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2024 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Käsittely

Käsittelyn aikana jäsen Wickström teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Lassus kannatti:

Päätösehdotuksessa oleviin kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen kehittämiskokonaisuuksiin otsikon ”1. Palvelun saatavuus ruotsiksi” alle lisätään seuraavaa:

”- tulevan toimintavuoden aikana kiinnitetään huomiota siihen, miten ruotsinkielisten koulupsykologipalveluiden saatavuutta saadaan vahvistettua”.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko jäsen Wickströmin tekemä muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti

1. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan 12.3.2025 § 12 antaman vuoden 2024 vuosikertomuksen palveluiden järjestämisestä vähemmistökielellä sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2024 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta vuodelta 2024 antaa aihetta:

Kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksen kehittämiskokonaisuudet

1. Palvelun saatavuus ruotsiksi

- tulevan toimintavuoden aikana kiinnitetään huomiota siihen, miten ruotsinkielisten koulupsykologipalveluiden saatavuutta saadaan vahvistettua

2. Ruotsinkielisen henkilöstön saatavuus:

- rekrytointi
- kielitaidot
- henkilöstökoulutus
- kieli-ilmapiiiri

3. Ruotsinkielisen materiaalin saatavuus

ja

2. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan antaman selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2024 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Selostus

Kansalliskielilautakunta on 12.3.2025 § 12 hyväksynyt vuosikertomuksen sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Vuoden 2024 vuosikertomus antaa kuvan siitä, miten hyvinvointialueen antamat palvelut ruotsin kielellä on toteutettu.

Kertomuksen havaintojen pohjalta valitut kehittämiskokonaisuudet koostuvat seuraavista kohdista:

1. Palvelun saatavuus ruotsiksi
2. Ruotsinkielisen henkilöstön saatavuus
 - rekrytointi
 - kielitaidot
 - henkilöstökoulutus
 - kieli-ilmapiiiri
3. Ruotsinkielisen materiaalin saatavuus .

Nämä kehittämiskokonaisuudet on sisällytetty aluehallituksen 18.12.2024 § 230 hyväksymään kansalliskieliohjelmaan ja niitä työestetään osana siihen liittyvää työtä.

Hyvinvointialuelain ja edelleen hallintosäännön 53 § kohdan 1 mukaan on kansalliskielilautakunnan tehtävänä selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen

Edelleen hyvinvointialuelain ja hallintosäännön 53 § mukaan on kansalliskielilautakunnan annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta 12.03.2025 § 12

§ 12

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, Sote-palvelutuotanto, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. omalta osaltaan hyväksyä liitteenä olevan vuosikertomuksen, joka käsittelee ruotsinkielisten palveluiden toteutumista vuonna 2024 ja

2. lähettää liitteenä olevan vuosikertomuksen aluehallitukselle.

Käsittely

Päätös

Kansalliskielilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialueista annetun lain 33 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Vuosikertomuksen tavoitteena on tarjota hyvinvointialueelle tietoa, jota voidaan hyödyntää kielivähemmistöjen palveluiden suunnittelua koskevassa päätöksenteossa. Raportointi on myös olennainen osa kansalliskielilautakunnan toimintaa, jonka tavoitteena on selvittää, arvioida ja määritellä kielivähemmistön tarvitsemat palvelut heidän omalla kielellään sekä seurata näiden palveluiden saatavuutta ja laatua.

Vuosikertomuksen rakenne on laadittu jo toimintavuonna 2023 yhteistyössä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kanssa siten. Tämä yhteistyö perustuu kuitenkin sille, että kukin toimija lähtee omasta toiminnastaan, tarpeistaan ja mahdollisuudestaan saada tietoa omassa organisaatiossaan. Vuoden 2024 rakenteeseen on tehty pieniä muutoksia, mutta kuitenkin siten, että rakenne vastaa alkuperäistä.

Voidaan todeta, että vuoden 2024 vuosikertomuksessa on puutteita tietojen osalta, jotka liittyvät eri organisaatioiden potilastietojärjestelmiin ja muihin mittareihin. Nämä järjestelmät ja mittarit eivät ole vielä täysin käytössä tai kehitetty niin, että ne vastaisivat tarvetta arvioida ruotsinkielisten palveluiden tilannetta.

Liitteet
Oheismateriaali
Tiedoksi
Täytäntöönpano

Päätöshistoria